

Sygn. akt II Cz 2901/19

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Liliana Kaltenbek (spr.)
Sędziowie:	SO Joanna Czernecka SO Anna Koźlińska

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2010r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku B. R. (1)

przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta K., S. L., K. L. (Żydowskiego Funduszu Narodowego w Austrii) z siedzibą w W., J. S., J. C., H. D., Prokuratora Rejonowego Kraków – Śródmieście Zachód w Krakowie, S. R., G. L., E. F., A. F., K. B., C. L., R. L. L. J., M. J., J. H., E. R., A. H. oraz kuratora spadku po H. T. N.

o stwierdzenie nabycia spadku

na skutek zażalenia wnioskodawczyni B. R. (1) na postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z dnia 6 września 2019 r., sygn. akt I Ns 12/09/S

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

SSO Joanna Czernecka SSO Liliana Kaltenbek SSO Anna Koźlińska

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie stwierdził swą niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę właściwemu miejscowo Sądowi Rejonowemu dla miasta stołecznego Warszawy.

W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Rejonowy wskazał na treść art. 628 k.p.c. i wywiódł, że prowadził dotychczas postępowanie w przedmiotowej sprawie, przyjmując, że posiada przymiot „sądu spadku” w rozumieniu tego przepisu, według kryterium miejsca położenia majątku spadkowego. Całość majątku spadkowego, według dotychczasowych ustaleń, stanowić miała bowiem zabudowana nieruchomości przy ulicy (...) w K., dla której Sąd Rejonowy dla Krakowa - Podgórze w Krakowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...). D. i B. R. (2) zostali jednak wykreśleni z tej księgi wieczystej jako współwłaściciele, w parciu o orzeczenia o wywłaszczeniu z połowy XX wieku. Odpadła zatem możliwość określenia (wyłącznej) własności miejscowej sądu według kryterium miejsca położenia majątku spadkowego. Brak majątku spadkowego w Polsce nakazywał odwołanie się do zdania drugiego art. 628 k.p.c. i przyjęcie, że wyłącznie właściwy w przedmiotowej sprawie jest Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie.

Zażalenie na to postanowienie złożyła wnioskodawczyni B. R. (1), zaskarżając je w całości, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego. Skarżąca zarzuciła Sadowi I instancji:

- naruszenie art. 200 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 628 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie, gdyż wpis do księgi wieczystej nowego właściciela nie jest prawomocny,

- naruszenie art. 518¹ § 3 k.p.c. poprzez jego pominięcie i przyjęcie, iż pomimo wniesienia skargi na wpis referendarza prawa własności nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, zrealizowała się przesłanka do przekazania sprawy;

- naruszenie art. 6 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 3 k.p.c. poprzez pominięcie ich treści i brak zastosowania zawartych w nich ogólnych zasad postępowania cywilnego w zakresie szybkości postępowania oraz koncentracji materiału procesowego poprzez przekazanie sprawy co z dużym prawdopodobieństwem zmierza do przewłoki postępowania.

W uzasadnieniu swego środka odwoławczego skarżąca podniosła, że wpisy prawa własności na rzecz Skarbu Państwa nastąpiły 5 września 2019 roku, jednak postanowienie to nie jest prawomocne, gdyż wnioskodawczyni w ustawowym terminie wniosła skargę na orzeczenie referendarza sądowego w przedmiocie rzeczzonego wpisu, gdyż do wniosków o dokonanie wpisu nie dołączono oryginałów dokumentów, a jedynie odpisy poświadczone za zgodność z oryginałem przez Urząd Miasta K. Referat Archiwum. Nadto postanowieniem Sądu Grodzkiego w Krakowie z 10 marca 1947 roku zostało przywrócone posiadanie spornej nieruchomości D. R., a cel na jaki została wywłaszczona sporna nieruchomość nie został zrealizowany. Tym samym istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że przedmiotowa nieruchomość wchodzi w skład spadku po D. i B. R. (2). Zdaniem skarżącej przedwczesne przekazanie sprawy stanowi naruszenie art. 6 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 3 k.p.c., gdyż brak zastosowania tych ogólnych zasad postępowania z dużym prawdopodobieństwem zmierza do przewłoki postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z brzmieniem art. 628 k.p.c. do czynności w postępowaniu spadkowym, które należą do zakresu działania sądów, wyłącznie właściwy jest sąd ostatniego miejsca zwykłego pobytu spadkodawcy, a jeżeli jego miejsca zwykłego pobytu w Polsce nie da się ustalić, sąd miejsca, w którym znajduje się majątek spadkowy lub jego część (sąd spadku). W braku powyższych podstaw sądem spadku jest sąd rejonowy dla m.st. Warszawy.

Sąd Rejonowy, wydając zaskarżone orzeczenie, oparł się na orzeczeniu referendarza sądowego, którym dokonano wykreślenia spadkodawców z księgi wieczystej, prowadzonej dla nieruchomości położonej przy ulicy (...) w K., w której figurowali oni jako współwłaściciele tej nieruchomości. Na orzeczenie to wnioskodawczyni złożyła jednak skargę. Jak ustalił Sąd Okręgowy, sprawa wywołana skargą wnioskodawczyni na orzeczenie referendarza wydane pod sygn.. DzKw (...), nie została jeszcze prawomocnie zakończona. Orzeczenie referendarza o wykreśleniu spadkodawców z księgi wieczystej i wpisie Skarbu Państwa nie jest zatem prawomocne.

W tych okolicznościach decyzję o stwierdzeniu niewłaściwości miejscowej i przekazaniu sprawy do sądu rejonowego dla m. st. Warszawy należy uznać za przedwczesną. Finalnie bowiem może okazać się, że po przekazaniu sprawy do sądu rejonowego dla m.st. Warszawy i uwzględnieniu skargi na orzeczenie referendarza sądowego, które to orzeczenie stanowiło asumpt do wydania zaskarżonego postanowienia, sądem wyłącznie właściwym miejscowo do rozpoznania sprawy będzie nadal Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., pozostawiając Sadowi I instancji rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego stosownie do treści art. 108 § 2 k.p.c.

SSO Joanna Czernecka SSO Liliana Kaltenbek SSO Anna Koźlińska